

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul

Colegiului de Arte Plastice

„Alexandru Plămădeală”

 Lilia Răcilă

 2019

Curriculumul stagiului de practică

PRACTICA DE ÎNȚIERE ÎN SPECIALITATE

Specialitatea: 21420 Ceramica artistică

Calificarea: 265122 Pictor sculptor

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

1. **Vatavu Tatiana**, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice ”Al. Plămădeală”

Recenzenți:

1. Malarciuc Ludmila, Magistru în Arte Plastice și Decorative, grad didactic I, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”
2. Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/>

CUPRINS

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică	5
IV. Administrarea stagiului de practică	6
V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI. Sugestii metodologice	8
VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică	8
VIII. Cerințe față de locurile de practică	11
IX. Resursele didactice recomandate elevilor	12

I. Preliminarii

Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, este un document normativ obligatoriu pentru realizarea procesului de pregătire a pictorilor sculptori în învățământul profesional tehnic postsecundar, la specialitatea *Ceramică artistică*, care vor reprezenta sub îndrumare structuri din natură, folosind materiale, instrumente și tehnici variate, vor pregăti materialul de lucru cunoscând etapele și modul de prelucrare al lutului și a șamotei și vor realiza forme din ghips. Dezvoltarea creativității în cadrul Stagiului de practică *Practica de inițiere în specialitate*, constituie o componentă importantă a Educației Artistico - Plastice, în învățământul profesional tehnic postsecundar și este un mijloc de formare a personalității active, creative, cu abilități profesionale, apte de a produce – crea valori în procesul analizei diverselor structuri din natură. Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, îi oferă pictorului sculptor posibilitatea de a atinge noi trepte de desăvârșire a capacităților sale profesionale, îl ajută să trateze probleme de viziune artistică asupra mediului, folosind motivele din natură în compoziții, transformându-le în forme spațiale abstracte. Conținuturile recomandate sunt structurate în trei compartimente importante, strâns legate între ele:

- Plein – air;
- Materia primă;
- Producerea matrițelor negative din ghips.

I. *Plein – air*, constituie un compartiment foarte important din Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, ce are legătură directă cu mai multe discipline de profil, în special: *Desenul și Pictura*, care îi permite elevului să-și dezvăluie performanțele obținute în procesul obținerii experienței creației nu doar în atelier, dar și în afara lui. Formarea competențelor la *Plein –air*, necesită acumularea de către elevi a anumitor cunoștințe, abilități, de aceea procesul de instruire trebuie organizat în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a observa, a analiza structuri și fenomene ale naturii, pentru a le putea ulterior reda în diverse materiale, instrumente și tehnici grafice sau picturale.

II. *Materia primă* este cel de al doilea compartiment din Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, ce constituie un reper important în realizarea unei lucrări artistice. Materia primă trebuie să fie studiată de către elevi mai ales sub aspect practic. Elevii trebuie să înțeleagă și să descopere modalitățile de pregătire a materiei prime, fiind inițial corect îndrumat de profesor, ca mai apoi să fie motivați pentru lucrul de creație individual.

III. În procesul studierii celui de al treilea compartiment *Producerea matrițelor negative din ghips*, elevii vor căpăta o pregătire profesională necesară pentru procesul de producere – creare al formelor din ghips. Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, este prevăzută în semestrul II, include 180 de ore practice de contact direct, dintre care: 60 de ore sunt prevăzute pentru *Plein – air*, 40 de ore pentru *Materia primă* și 80 de ore pentru *Producerea matrițelor negative din ghips*.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, are un rol important atât în formare inițială, cât și cea continuă a specialistului pictor sculptor, din domeniul Ceramică artistică. Cele trei compartimente: *Plein – air*, *Materia primă și Producerea formelor din ghips*, contribuie formării la elevi a gândirii creative ca proces și ca produs. Gândirea creativă ca proces provoacă la elevi schimbări în felul de a gândi, de a simți, de a acționa. Ca produs gândirea creativă contribuie la achiziționarea de către elevi a unor cunoștințe, idei, comportamente noi, necesare pentru desfășurarea activităților practice. Studiarea acestui stagiului de practică va contribui la formarea și dezvoltarea de competențe profesionale ce corespund nivelului patru de calificare. În procesul studierii Stagiului de practică *Practica de inițiere în specialitate*, elevii își vor forma cunoștințe factice, concepte generale, abilități pentru observarea, analizarea și redarea diverselor structuri din natură (elemente arhitecturale, animale, păsări, arbori, plante, etc.) prin intermediul materialelor, instrumentelor și tehnicilor de artă. Competențe formate și dezvoltate în cadrul acestui stagiului de practică vor fi necesare pentru studierea unităților de curs orientate spre analizarea și reprezentarea diverselor structuri din natură (elemente arhitecturale, animale, păsări, arbori, plante, etc.). Natura, întotdeauna a fost un mijloc de inspirație pentru un artist plastic. Despre importanța studierii ei, Constantin Brâncuși spunea: „Oamenii nu își mai dau seama de bucuria de a trăi, pentru că nici nu mai știu să privească minunile Naturii”. Reieșind din cele menționate constatăm că activitățile artistice de observare, analiză și reprezentare a naturii, sunt cele mai eficace la studierea compartimentului *Plein – air*. Compartimentul *Materia primă*, este studiul despre pregătirea materialului de lucru și oferă posibilități mari elevilor de a cunoaște etapele și modul de prelucrare a lutului și a șamotei. Compartimentul *Producerea formelor din ghips* constituie un rol important în elaborarea lucrărilor atât funcționale cât și celor conceptuale, care se produc cu ajutorul formelor din ghips. Aceasta este una din modalitățile de executare a lucrărilor din domeniul ceramicii artistice. Elevii vor putea face progrese în cadrul *Stagiului de practică Practica de inițiere în specialitate*, în cazul când vor depune un efort maxim personal în procesul actului de creație.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

CS1. Reprezentarea plastică a structurilor și fenomenelor naturii în diverse materiale și tehnici de artă.

CS2. Pregătirea tehnologică a materialelor necesare (lut, șamota) pentru lucrările de ceramică.

CS3. Producerea matrițelor negative din ghips pe etape.

IV. Administrarea stagiului de practică

Codul stagiului	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
-	Practica de inițiere în specialitate	II	6	180	mai – iunie	Vizionare	6
Compartimentele stagiului de practică :							
1.	Plein – air	II	2	60	mai – iunie	Vizionare	2
2.	Materia primă	II	2	40	Iunie	Vizionare	4
3.	Producerea matrițelor negative din ghips	II	2	80	Iunie	Vizionare	

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

I. Plein – air			
Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
AS 1. Reprezentarea plastică a structurilor și fenomenelor naturii în diverse materiale și tehnici de artă : - elemente arhitecturale (coloane, capitelluri, ferestre, uși, etc.); - arhitecturii urbane și rurale în diferite perioade ale zilei (în contrast de lumină și umbră, răsăritul și apusul soarelui); - structuri vegetale (copaci, grupuri de copaci, arbori); - structuri vegetale (tulpini de copaci, crengi, plante, flori);	Produsul I.1 Reprezentarea elementelor arhitecturale în diverse materiale moi: creion, sanguină, sous, cărbune, tuș, peniță, F-A4, 10-15 schițe	Prezentarea produsului I.1	6 ore
	Produsul I.2 Redarea arhitecturii urbane și rurale în diferite stări ale zilei. Creion. Color. Diverse tehnici și materiale, F- A4, 10-15 schițe	Prezentarea produsului I.2	6 ore
	Produsul I.3 Crochiuri de copaci, grupuri de copaci, arbori, materiale la alegere, F- A4, 20 crochiuri	Prezentarea produsului I.3	8 ore
	Produsul I.4 Schițe de crengi și tulpini de copaci, plante și flori. Creion, materiale la alegere, color, F-A4, 20 - 30 schițe	Prezentarea produsului I.4	10 ore

- păsări și animale;	Produsul I.5 Schițe de păsări, animale în diverse tehnici de desen. F-A4, 20 – 30 schițe	Prezentarea produsului I.5	8 ore
- natură statică prin intermediul raporturilor cromatice;	Produsul I.6 Raporturi cromatice în natura statică la plein-air. Acuarelă, guașă, pastel, F-A2, 2 lucrări	Prezentarea produsului I.6	8 ore
- clarobscurul în natura statică;	Produsul I.7 Clarobscurul în natura statică. Creion, materiale moi, F-A2, 2 lucrări	Prezentarea produsului I.7	7 ore
- studii de peisaje în diferite stări ale zilei	Produsul I.8 Studii de peisaje în diferite stări ale zilei. Tehnica acuarelei pe umed, pe uscat și mixt, F-A4, 15 – 20 lucrări	Prezentarea produsului I.8	7 ore
II. Materia primă			
Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
AS2. Pregătirea tehnologică a materialelor necesare lut, șamota, pentru lucrările de ceramică: - pregătirea pe etape al lutului; - pregătirea pe etape a șamotei.	Produsul II.1 Pregătirea tehnologică a materialelor necesare, lut, șamotă pentru lucrările de ceramică.	Prezentarea produsului I.9	40 ore
III. Producerea matrițelor negative, ghips			
Activități / Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
AS3. Producerea matrițelor negative din ghips pe etape. - pregătirea modelului pentru realizarea matriței negative din ghips; - pregătirea ghipsului; - turnarea ghipsului în suprafețele pregătite; - cizelarea matriței; - uscarea matrițelor negative.	Produsul III.1 Producerea matrițelor negative din ghips pe etape.	Prezentarea produsului I.10	80 ore

VI. Sugestii metodologice

Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, prevede aplicarea tehnologiei didactice moderne, care va include diverse strategii didactice, mijloace de învățământ și forme de organizare ale procesului de învățământ. Activitățile didactice vor avea un caracter formativ și se vor axa pe metodele activ – participative. Din multitudinea acestor metode, cadrele didactice vor alege în special acelea, care se bazează pe explorare a realității: *observația, experimentul, modelarea, algoritmizarea* și metodele bazate pe acțiunea practică: *exercițiul, metoda lucrărilor practice, experimente, învățarea prin descoperire*. Aceste strategii didactice permit fiecărui elev să-și manifeste potențialul creativ într-un ritm propriu în procesul analizării lumii înconjurătoare, a pregătirii materialului și a producerii formelor din ghips pentru elaborarea lucrărilor de ceramică. La selectarea metodelor de predare – învățare se va promova o abordare specifică, bazată pe stimulare, individualizare, încurajarea și motivarea elevului pentru actul de creație. Rezultatele elevilor din anul întâi, servesc ca bază a reușitei în continuare la disciplinele de specialitate. De aceea un rol important în formarea elevului ca viitor specialist, îi revine profesorului. Însăși profesorul trebuie să fie o personalitate creativă, capabilă să aleagă acele strategii didactice, care cel mai bine i-ar motiva pe elevi să realizeze lucrări interesante, originale și totodată să corespundă cerințelor curriculare.

Metode de predare – învățare utilizate în cadrul stagiului de practică

Nr. d/o	Compartimentele stagiului de practică	Metode de predare	Metode de învățare
1.	Plein – air	Explicația, demonstrarea mostrelor și a lucrărilor din fondul metodic	Metoda lucrărilor practice, observația, analiza, sinteza, comparația, experimentul
2.	Materia primă	Dialogul dirijat, problematizarea, algoritmizarea	Metoda lucrărilor experimentale, lucrări de laborator, exercițiul
3.	Producerea matrițelor negative din ghips	Demonstrarea, instructajul, studiu de caz, modelarea	Învățarea prin descoperire, sinectica

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Axarea procesului de învățare - predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea activității artistico - plastice a elevilor în cadrul stagiului de practică va urmări cercetarea dezvoltării elevului în domeniul pregătirii profesionale la nivel de cunoștințe, abilități și atitudini. Se propun următoarele tipuri de evaluare: *evaluarea inițială, evaluare continuă, evaluarea formativă și sumativă*. *Evaluarea inițială* va fi realizată la începutul cursului cu scopul diagnosticării nivelului de pregătire a elevilor în domeniul stagiului de practică. *Evaluarea continuă* conține toate strategiile practicate de profesor la clasă,

incluzând atât evaluarea formativă, cât și evaluarea sumativă. *Evaluarea formativă* va fi realizată pe întregul parcurs didactic și va viza decalajul dintre progresia învățării școlare și cerințele programei curriculare, având funcție informativă. *Evaluarea sumativă* va fi realizată la finele unităților de învățare, sistem de lecții, la încheierea semestrului, având funcție de constatare a nivelului atins. Evaluarea formativă se va realiza prin diverse metode tradiționale: observarea comportamentului elevului la activitățile practice, analiza rezultatelor activității elevilor, probe practice. Vor fi folosite și metode netradiționale de evaluare: portofoliul, fișe de autoevaluare, investigația personală. Evaluarea sumativă va fi proiectată în așa mod, încât să asigure dovezi pentru elevi, părinți, cadre didactice și angajatori informații relevante despre achizițiile în termeni de cunoștințe și abilități în baza unor criterii definite explicit. La elaborarea sarcinilor pentru evaluarea formativă și sumativă, profesorul va ține cont de competențele specifice cursului. *Evaluarea sumativă* se va realiza prin susținerea Raportului Stagiului de practică și prin evaluarea lucrărilor practice de către Consiliul artistic și de evaluare.

Criteriile de evaluare a produselor elaborate în cadrul stagiului de practică vor fi:

- paginația (organizarea spațiului plastic);
- proporționarea;
- construcția liniară;
- redarea clarobscurului;
- redarea contrastului de culoare (organizarea cromatică a lucrării);
- expresivitatea, originalitatea și calitatea îndeplinirii lucrării;
- atitudinea individual – creativă;
- realizarea sarcinii instructive conform cerințelor propuse

Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze deținerea / stăpânirea competențelor specifice cursului.

Nota finală constituie ca medie a notelor de la evaluările sumative (la sfârșitul fiecărei unități de învățare) și a notei de la vizionarea finală (stabilite de profesori, ce fac parte din Consiliul Artistic și de evaluare al instituției).

Indicatori și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței profesionale specifice în cadrul Stagiului de practică:

I. Compartimentul „Plein – air”

Indicatori de competență	Procese și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței
I.1 Reprezentarea elementelor arhitecturale (coloane, capiteluri, ferestre, uși, etc.) în diverse materiale moi: creion, sanguină, sous, cărbune, tuș, peniță, etc.) FA-4, 10 – 15 schițe	
- reprezintă schițe din natură a elementelor și fragmentelor arhitecturale (coloane, capiteluri, ferestre, uși, etc.), materiale moi: creion, sanguină, tuș, peniță, etc.), FA – 4, 10 - 15 schițe	- schițe grafice realizate în diverse materiale moi, FA-4, 10 – 15 schițe. - realizarea schițelor în diferite tonalități liniare. - pregătirea schițelor pentru vizionare.

- realizează elementele arhitecturale în diferite tonalități liniare. - pregătesc schițele pentru vizionare.	
I.2 Redarea arhitecturii urbane și rurale în diferite perioade ale zilei. Creion. Color. Materiale diverse. FA-4, 10 – 15 schițe	
- realizează schițe a arhitecturii urbane și rurale în diferite perioade ale zilei. Creion. Color. Materiale diverse, FA-4, 4-7 schițe. - realizează studii a arhitecturii urbane și rurale în diferite perioade ale zilei, în contrast de lumină și umbră, la răsăritul soarelui, la asfințitul soarelui, 6-8 studii, FA-4, acuarelă, guașă. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- schițe a arhitecturii urbane și rurale în diferite perioade ale zilei, 4-7 schițe. - studii a arhitecturii urbane și rurale în diferite perioade ale zilei, 6-8 studii. - redarea volumului prin culoare. - pregătirea lucrărilor pentru vizionare.
I.3 Realizarea crochiurilor cu copaci, grupuri de copaci și arbori. Creion, alte materiale, FA-4, 20 crochiuri.	
- realizează crochiuri cu copaci, grupuri de copaci și arbori în creion, alte materiale moi, FA-4, 20-30 crochiuri: - copaci prin linii de diverse grosimi și hașuri; - grupuri de copaci în tuș, peniță și creion; - arbori în tehnică mixtă. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- crochiuri cu copaci, grupuri de copaci și arbori în creion, alte materiale moi, FA-4, 20-30 crochiuri. - redarea volumului prin linii, hașuri. - pregătirea lucrărilor pentru vizionare.
I.4 Realizarea schițelor de crengi și tulpini de copaci, plante și flori. Creion. Color, FA-4, 20-30 schițe	
- realizează schițe de crengi, tulpini de copaci, plante și flori, FA-4, 20-30 schițe. - realizează schițe grafice de crengi, tulpini de copaci, plante și flori, în diverse tehnici - realizează studii de crengi, tulpini de copaci, plante și flori, în culoare. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- schițe grafice de crengi, tulpini de copaci, plante și flori, în diverse tehnici - studii de crengi, tulpini de copaci, plante și flori, în culoare. - redarea volumului prin diverse tehnici grafice și color. - pregătirea lucrărilor pentru vizionare.
I.5 Elaborarea schițelor de păsări și animale în diverse tehnici de desen. FA-4, 30 schițe	
- elaborează schițe de păsări și animale în diverse tehnici de desen, FA-4, 30 schițe. - accentuează liniile de diverse grosimi, redând volumul. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- schițe de păsări și animale în diverse tehnici de desen, FA-4, 30 schițe. - redarea formelor de volum prin linii de diverse grosimi. - pregătește lucrările pentru vizionare.
I.6 Redarea raporturilor cromatice în natura statică la Plein – air în diverse materiale: acuarelă, guașă, pastel, etc., FA-2, 2 lucrări	
- redau raporturi cromatice în natura statică la Plein – air în diverse materiale: acuarelă, guașă, pastel, etc., FA-2, 2 lucrări. - reprezintă natura statică la Plein – air în culoare, redând formele mari. - analizează contrastul de cald – rece în natura statică la umbră și soare. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- studii cu raporturi cromatice în natura statică la Plein – air în diverse materiale: acuarelă, guașă, pastel, etc., FA-2, 2 lucrări. - redarea formelor mari ale naturii statice la Plein – air în culoare. - analiza contrastul de cald – rece în natura statică la umbră și soare. - pregătește lucrările pentru vizionare.
I.7 Analizarea contrastului de clarobscur în natura statică. Creion, alte materiale, FA-2, 2 lucrări	
- analizează contrastul de clarobscur în natura statică. Creion, alte materiale, FA-2, 2 lucrări. - accentuează volumul obiectelor prin diverse	- schițe cu redarea contrastului de clarobscur în natura statică. Creion, alte materiale, FA-2, 2 lucrări.

raporturi tonale. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- redarea contrastului de clarobscur în natura statică. - pregătirea lucrării pentru vizionare.
I.8 Reprezentarea studiilor de peisaje cu adâncimi de perspectivă, depărtări și în diferite stări ale zilei. Tehnica acuarelei pe umed, pe uscat, mixt, FA-4, 15 – 20 studii	
- reprezintă studii de peisaje cu adâncimi de perspectivă, depărtări și în diferite stări ale zilei. - exersează diverse tehnici de acuarelă pe umed, pe uscat, mixt. - pregătește lucrările pentru vizionare.	- studii de peisaje în tehnici diferite. - redarea perspectivei, depărtărilor. - pregătirea lucrărilor pentru vizionare.

II. Compartimentul „Materia primă”

Indicatori de competență	Procese și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței
II.1 Pregătirea tehnologică a materialului necesar în lucrările de ceramică (lut, șamota)	
- pregătește lutul în etapele de tehnologie. - pregătește șamota în etapele de tehnologie. - pregătește lucrul pentru vizionare.	- lutul, șamota pentru lucrări de ceramică. - pregătirea lutului, șamotei. - pregătirea lucrului pentru vizionare.

III. Compartimentul „Producerea matritelor negative din ghips”

Indicatori de competență	Procese și produse pentru măsurarea nivelului de formare a competenței
III.1 Producerea matritelor negative din ghips în etape	
- pregătește formele din ghips în etape. - pregătește locul și instrumentele de lucru. - creează modelul din lut. - amestecă ghipsul. - toarnă ghipsul în locul pregătit. - pregătește lucrul pentru vizionare.	- forme din ghips pentru elaborarea obiectelor de ceramică. - realizarea formelor din ghips. - crearea modelului din lut. - amestecarea ghipsului. - turnarea ghipsului în locul pregătit. - pregătirea lucrului pentru vizionare.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Este recomandabil de a organiza Stagiul de practică *Practica de inițiere în specialitate*, în așa mod, încât elevii să aibă oportunități de a obține experiența artistică nu doar în sălile de curs, dar și în alte locuri interesante. La compartimentul *Plein – air*, se recomandă de a desfășura orele de practică în parcurile orașului și în locurile, unde se întâlnesc elemente arhitecturale.

La compartimentele: *Materia primă* și *Producerea formelor din ghips*, elevii vor învăța să prepare lutul și șamota, să producă diferite forme din ghips în sălile de curs, care vor fi dotate cu tot echipamentul necesar: mobilier școlar, echipamente, utilaje, materiale și instrumente de lucru necesare pentru realizarea lucrărilor.

Utilaje: Polițe, suporturi, șevalete, mese speciale cu înclinații, cadă cu apă, tablă purtătoare, lămpi de masă.

Instrumente și materiale: Rigle simple și din metal de diferite lungimi, cuțite pentru tăiere, vase pentru apă, bureți, pipete, foi de metal, pahare, acuarelă, guașă, tuș, penițe, centropene, rechizite școlare.

Echipamente: Halate, mănuși, șorțuri, încălțăminte la schimb.

Mijloace și materiale didactice: Exemple de lucrări din fondul metodic, literatură de specialitate în limba română, tăblițe metodice, etc.

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată	Numărul de exemplare disponibile
1.	Augusto Gentili. Viața și opera lui Tiziano. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009	Bibliotecă	1
2.	Brezianu Barbu. Brâncuși în România. Editura Academiei R.S. România. 1976.	Bibliotecă	1
3.	Enrico Crispino. Viața și opera lui Michelangelo. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009	Bibliotecă	1
4.	Iliescu Andrei, Gavrilăscu Dora. Anatomia funcțională și biomecanică. Editura Sport – Turism, 1976	Bibliotecă	1
5.	Materialele și tehnicile desenului. Moscova. Izobrazitelinoe iscusstvo, 1984	Internet	1
6.	Maurizio Tazartes. Viața și opera lui Rafael. Colecția Pictori de Geniu. Adevărul, biblioteca de artă. Editura Adevărul Holding. București, 2009	Bibliotecă	1
7.	Le portrait romain, Musee de l ermitage, Album et catalogue illustre de toute la collection, Editions D ART, Aurore, Leningrad, 1974	Bibliotecă	1
8.	Vătășeanu Virgil. Pictura murală din nordul Moldovei. București. Editura Meridiane.1974	Bibliotecă	1